

Alap fejezet száma és megnevezése:	LXII. Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap
Alap felett rendelkező megnevezése:	Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal elnöke
Alapkezelő megnevezése:	Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal

A Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap 2017. évi beszámolójának indokolása

I. Összefoglaló adatok

A tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban KFI tv.) 11. § (1) bekezdése szerint a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap (továbbiakban: NKFI Alap) a kutatás-fejlesztés és az innováció állami támogatását biztosító, az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény szerinti elkülönített állami pénzalap.

A Kormány a KFI tv. 4. § (2) bekezdése alapján a kutatás-fejlesztés és innováció közfinanszírozású támogatásával kapcsolatos feladatait elsődlegesen a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal (továbbiakban: NKFI Hivatal) útján látja el, így biztosítva a kutatás-fejlesztés és innováció ösztönzésének szakpolitikai-stratégiai megalapozását, egységes joggyakorlaton alapuló felügyeletét és a rendelkezésre álló hazai és uniós források kutatás-fejlesztésre és innovációra történő leghatékonyabb felhasználását.

Az NKFI Hivatal 2015-ben egységes versenypályázati rendszert alakított ki a kutatás-fejlesztési és innovációs (a továbbiakban: KFI) célú uniós fejlesztési források és a hazai NKFI Alap forrásainak koordinált, célszerű és értékteremtő felhasználására. A versenypályázati portfólió összehangolt felhívásokkal a tudományos kutatásokat, a vállalati fejlesztéseket és az innovatív ötletek megvalósítását egyaránt ösztönzi.

Az uniós finanszírozású operatív programok (Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program /GINOP/ és a Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program /VEKOP/) vissza nem térítendő és visszatérítendő KFI célú pályázati konstrukcióinak ütemezéséről és keretösszegeiről – az NKFI Hivatal javaslata alapján – az Éves Fejlesztési Keret elfogadásakor döntött a Kormány.

A KFI támogatási rendszer jelentős problémája, hogy az Európai Unió Strukturális alapjaiból a KFI tevékenységre rendelkezésre álló források túlnyomó része (90%-a) a konvergencia-régiókban használható fel, ugyanakkor a KFI kapacitás 75%-a a központi régióban van. Ennek az ellentmondásnak a feloldása csak a hazai és az európai uniós források koordinált felhasználásával lehetséges. Az NKFI Alap forrásainak jelentős része a GINOP úgynevezett „tükörpályázataiban” kerül felhasználásra, ez képezte a 2017. évi NKFI Alap programstratégia pályázatainak döntő részét.

Az alábbi táblázat a 2015. évtől rendelkezésre álló források szerinti bontásban tartalmazza a főbb célkitűzésekkel (vállalati kutatásfejlesztés és innováció, ipari-akadémiai és egyetemi tudástranszfer, kutatási infrastruktúra fejlesztése, felfedező kutatás, valamint nemzetközi együttműködési programok ösztönzése) összefüggő felhívásokat.

Cél	Pályázatok	Azonosító
Vállalati KFI	Vállalatok önálló K+F+I tevékenységének támogatása	GINOP-2.1.1-15; VEKOP-2.1.1-15; KFI_16
	Vállalati K+F+I, hitel	GINOP-8.1.1-16
	Vállalati K+F+I, hitellel kombinált	GINOP-2.1.2-8.1.4-16
	Nemzeti Technológiai és Szellemi Tulajdon kockázati tőkeprogram	GINOP-8.1.3/A-16
	Intelligens szakosodási kockázati tőkeprogram	VEKOP 2.1.2-16
	Iparjog	GINOP-2.1.3-15; IPARJOG_15
	Innovációs voucher	GINOP-2.1.4-15
	Innovációs ökoszisztéma	GINOP-2.1.5-15; ÖKO_16
	Exportképes innovatív termékfejlesztés	GINOP-2.1.6-16; Export_17
	Prototípus, termék-, technológia- és szolgáltatásfejlesztés	GINOP-2.1.7-15; VEKOP-2.1.7-15
	KKV-k versenyképességének növelése adaptív technológiai innováció révén	GINOP-2.1.8-17
Transzfer	K+F versenyképességi és kiválósági együttműködések	GINOP-2.2.1-15; NVKP_16; VEKOP-2.2.1-16; VKE_17; NKP_17
	Felsőoktatási és Ipari Együttműködési Központ – kutatási infrastruktúra fejlesztése	GINOP-2.3.4-15; FIEK_16
Infrastruktúra	Stratégiai K+F műhelyek kiválósága	GINOP-2.3.2-15; VEKOP-2.3.2-16
	Kutatási infrastruktúra megerősítése - nemzetköziesedés, hálózatosodás	GINOP-2.3.3-15; VEKOP-2.3.3-15
	ELI lézer kutatóközpont	GINOP-2.3.6-15
Felfedező kutatást ösztönző és posztdoktori pályázatok	Kutatói kezdeményezésű témapályázatok	K 2015/1; K_16; K_17
	Fiatal kutatók által kezdeményezett kutatási témapályázatok	FK_17
	Posztdoktori pályázatok	PD 2015/1,2,3
	Posztdoktori kiválósági program	PD_16; PD_17
	Jelentős nemzetközi hatású, kiemelkedő eredményeket elért kutatócsoportok támogatása	KH_17
	Élvonal – Kutatói kiválósági program	KKP_17
Nemzetközi KFI	Európai Kutatási Tanács (ERC) kutatók számára meghirdetett pályázataihoz kapcsolódó hazai támogatások	ERC_HU_15; ERC_16_MOBIL

Cél	Pályázatok	Azonosító
Nemzetközi KFI	Nemzetközi együttműködésen alapuló kutatási témapályázatok	V4-Japán Közös Kutatási Program; NN 2015/1; NN 2015/2; KNN_16; NN_17; ANN_17; SNN_17
	A magyar részvétel ösztönzése a Horizont 2020-hoz kapcsolódó közös programokban és közös technológiai kezdeményezésekben	KKV_15; EU_KP_16; NEMZ_15; NEMZ_16; ERA-NET Infect-ERA; ERA-NET E-Rare-3; M-ERA.NET-2; JPND; FLAG-ERA JTC; Quant-ERA; EUREKA_15; EUREKA_16;
	A H2020 Teaming pályázat hazai projektjeinek kiegészítő támogatása	
	Programalapú bilaterális kutatás-fejlesztési együttműködések	TÉT_15_IN; TÉT_15_IL; TÉT_16_CN; TNN_16; INN_16; TÉT_17_IN; TÉT_17_CN; TÉT_17_IL; TÉT_17_RU; TÉT_17_VN; NKFIH-TÜBITAK
	Kétoldalú Tudományos és Technológiai (TÉT) Együttműködés támogatása	TÉT_15_AT; TÉT_15_TR; TÉT_15_AR; TÉT_15_MN; TÉT_15_FR; TÉT_15_CN; TÉT_16_HR; TÉT_16_SI; TÉT_16_PT; TÉT_16_RS; TÉT_16_MC; TÉT_16_FR; TÉT_16_JP; TÉT_17_AT; TÉT_17_FR

Az NKFI Alap kezelésével kapcsolatosan kitűzött 2017. évi célok és teljesítésük

Az NKFI Hivatal által az NKFI Alap kezelésével kapcsolatban meghatározott alapvető cél a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap 2017. évi programstratégiájának jóváhagyásáról szóló 1762/2016. (XII.15.) Korm. határozatban foglalt (majd az 1760/2017. (X.31.) Korm. határozattal módosított) pályázatok sikeres lebonyolítása, a rendelkezésre álló források versenypályázati rendszerben történő allokálása, ezáltal a hazai vállalati innováció és alapkutatások támogatása, valamint a vállalkozások és intézmények európai, nemzetközi pályázatokba, együttműködésekben történő bekapcsolása.

Az innovációs pályázatok – a korábban említettek szerint - a GINOP úgynevezett „tükörpályázataiként” kerültek kiírásra, ez a konvergencia-régiókon kívül is pályázható többletforrást biztosított a vállalkozások innovációs tevékenységéhez.

A felfedező kutatások (alapkutatások) támogatása terén a 2017. évre vonatkozó fő célkitűzés a pályázati portfólió teljessé tétele volt. A tervezett portfólió felölelte a tehetséges fiatal posztdoktorok számára nyújtandó támogatástól a kiemelkedően sikeres, nemzetközileg elismert kutatói teljesítményt felmutató kutatók, kutatócsoport vezetők részére nemzetközi összehasonlításban is versenyképes összegű támogatás elnyerésére lehetőséget adó pályázatokat. További cél volt, hogy a meglévő kutatási témapályázati konstrukción belül jobban lehessen biztosítani a fiatal kutatók esélyegyenlőségét, ezáltal nagyobb lehetőséget biztosítani a fiatal kutatók számára önálló kutatási témájuk elindítására. Ezeket a célkitűzéseket sikerült teljesíteni, ugyanis 2017-ben a már meglévő alapkutatási pályázati portfólió („Posztdoktori kiválóság program” pályázat, PD; Kutatási témapályázat; Nemzetközi együttműködésben megvalósuló kutatási témapályázatok, NN, ANN, SNN; ERC által támogatott kutatócsoportnál történő tapasztalatszerzésre irányuló mobilitási pályázat, ERC_MOBIL; az Európai Kutatási Tanács (ERC)

kutatók számára meghirdetett pályázataihoz kapcsolódó hazai támogatások, ERC_HU_15) az alábbiak szerint bővült.

A minden, legalább PhD fokozattal rendelkező kutató számára nyitott Kutatási témapályázat (K) mellett meghirdetésre került a kizárólag 40 év alatti fiatal kutatók által megpályázható „Fiatal kutató által kezdeményezett kutatási témapályázat” (FK), amely a fiatal kutató alkalmazását, ezáltal akár egy új kutatóhelyen történő projektindítását, önállósodását is lehetővé teszi.

A legkiemelkedőbb hazai kutatók számára kidolgozásra és meghirdetésre került az „Élvonal – Kutatási Kiválósági Program pályázat” (KKP), amely hazai viszonylatban, az alapkutatás területén kiemelkedő összegű, az MTA Lendület programját meghaladó támogatást biztosít öt éven keresztül az arra érdemes kutatócsoportok számára. A támogatás első kedvezményezettjeiről döntés született 2017-ben, de az NKFI Alapot csak a 2018. év elejétől terheli a kifizetés.

További, a nemzetközi gyakorlatban is egyedinek számító konstrukció került bevezetésre, a kimagasló tudományos teljesítményt ösztönző és két évre támogatást biztosító „Jelentős nemzetközi hatású, kiemelkedő eredményeket elért kutatócsoportok támogatása” pályázat (KH). A pályázat fő célja a magyar tudomány nemzetközi láthatóságának növelése a kiemelkedő hatású, idézettségű tudományos közlemények ösztönzése révén.

Nemzetközi relációban a kétoldalú (bilaterális) tudományos és technológiai (TéT) kapcsolatok erősítése, a hazai kutatás-fejlesztési kapacitások promóciója, a hazai kutatók, kiemelten a fiatal generáció nemzetközi kapcsolatépítésének támogatása jelent meg prioritásként, amelyek keretében Franciaországgal és Ausztriával írt ki az NKFI Hivatal TéT együttműködési pályázatot. Az osztrák relációban 9, a francia relációban 8 közös pályázat nyert támogatást. További partnerek esetében - India, Kína, Oroszország, Vietnam, Izrael, Törökország – a pályázatok keretében benyújtott projektekről szóló döntések 2018. évre húzódtak át.

Az Egyesült Királyságban egyetemi tanulmányokat folytató magyar hallgatók hazai nyári gyakorlatának támogatására, a hazai fogadóintézményekkel való kapcsolataik erősítésére 2017-ben jelent meg először pályázati felhívás.

Az EU Horizont 2020 programban és a kapcsolódó közös programokban való magyar részvétel támogatása az NKFI Hivatal egyik kiemelt szakpolitikai feladata. Ezt a célt szolgálja a Horizont 2020 programban, valamint egyéb közös EU-s és regionális programokban való magyar részvételt ösztönző EU_KP konzorciumépítő pályázat a benyújtandó uniós pályázatok előkészítésének és szerződésalkötési költségeinek támogatásával. 2017-ben összesen 21 pályázat nyert finanszírozást ebben a pályázati konstrukcióban.

A közös uniós kezdeményezésekbe való bekapcsolódást segítő NEMZ_16 pályázat az uniós társfinanszírozással működő EUROSTARS, AAL és ECSEL programok esetében nyújt hazai támogatási forrást a nyertes nemzetközi konzorciumok magyar résztvevőinek, 2017-ben 6 projektet támogatva. A programok során a kutatóhelyek és a vállalkozások nemzetközi együttműködésben piacépes termékeket, technológiákat és szolgáltatásokat fejlesztenek ki. Az ECSEL program témája a mikro- és nanoelektronika, a beágyazott rendszerek és az intelligens rendszerek integrációja. Az EUROSTARS pályázatban az innovatív KKV-k bármilyen technológiai területen végezhetnek piacépes fejlesztéseket, az AAL program pedig az életvitelt támogató informatikai fejlesztéseket támogatja.

Az ERA-NET programok keretében a résztvevő tagállami kutatás-finanszírozó szervezetek koordinálják az adott kutatási területhez kapcsolódó nemzeti programjaikat és hirdetnek meg közös nemzetközi pályázati felhívást, majd nyújtanak támogatást nemzetközi együttműködésben, kutatóintézetek, felsőoktatási intézmények és vállalkozások részvételével megvalósuló projektekhez. A hazai részvételű ERA-NET-ek a hazai KFI szakpolitikai prioritásokhoz illeszkednek (agykutatás, grafénkutatás, anyagtudomány, kvantumtechnológia stb.)

A Horizont 2020 KKV fejlesztési eszköz ráségítő pályázat célja a H2020 program KKV fejlesztési eszköz pályázat 1. fázisának nemzetközi értékelése során a szakmai küszöböt elérő, de forrás hiányában nem támogatott magyar pályázók ösztönzése az 1. fázis célját képező, üzleti tervet tartalmazó megvalósíthatósági tanulmány elkészítésére. A tanulmány elkészítése után a magyar pályázók alkalmasak lesznek a nagyobb támogatást jelentő 2. fázisú pályázat benyújtására. 2017-ben 10 projektnek nyújtott támogatást az NKFI Hivatal.

Az EUREKA pályázat célja a vállalkozói szféra, különösen a kis-és közép vállalkozások nemzetközi kutatás-fejlesztési és innovációs együttműködését elősegítő EUREKA programban való magyar részvétel támogatása. A nemzetközi EUREKA projektek keretében bármely technológiai területen történhet a fejlesztési tevékenység, amely innovatív, piacképes termékek és szolgáltatások létrejöttéhez vezet. 2017-ben 7 projekt nyert támogatást az infokommunikációs technológiák, biotechnológia, agrár- és vízipari technológiák területén.

A 2017. évben az NKFI Alapból támogatandó, a korábbi években meghirdetett és támogatói döntéssel rendelkező pályázati konstrukciók

A hazai innováció támogatása keretében

- 2010. előtt meghirdetett főbb pályázati konstrukciók (BAROSS, NKFP, Iparjog, OTKA, TECH, REG programok)
- A KFI tv. 13. § (2) bekezdése szerint nyújtott támogatás ED_12 - ED_17 (pl.: MTA Könyvtár és Információs Központ, Robert Bosch Kereskedelmi Kft., Antall József Politikai és Társadalomtudományi Tudásközpont Alapítvány, WebGarden Szolgáltató és Kereskedelmi Kft., Magyar Innovációs Szövetség)
- Piacorientált kutatás-fejlesztési tevékenység támogatása a közép-magyarországi régióban (KMR_12);
- Nemzetközi együttműködéssel megvalósuló alap és ipari kutatási valamint infokommunikációs technológiai fejlesztési projektek támogatása a Közép-magyarországi régióban KTIA_AIK_12;
- Magyar szellemi alkotások hazai és külföldi iparjogvédelmi oltalmának támogatása (IPARJOG_12);
- Szellemi alkotások hazai és nemzetközi szellemi tulajdon-védelmét szolgáló tevékenységek támogatása az alkotások hasznosulásának előmozdítása érdekében (IPARJOG_15);
- KFI ernyőprojektek támogatása (ERNYO_12; ERNYO_13);
- Nemzetközi Agykutatási Program Támogatása (KTIA_NAP_13);
- Piacorientált kutatás-fejlesztési tevékenység támogatása az agrár-, élelmiszeriparban (AGR_Piac_13);
- Piacorientált kutatás-fejlesztési tevékenység támogatása (PIAC_13);
- Technológiai Start-up ökoszisztéma építés (START-UP_13);
- K+F versenyképességi és kiválósági együttműködések (VKSZ_12; VKSZ_14);
- Innovációs ökoszisztéma (Start-up) (ÖKO_16);
- Felsőoktatási és Ipari Együttműködési Központ – Kutatási infrastruktúra fejlesztése (FIEK_16);
- Vállalatok KFI tevékenységének támogatása – (VÁLLALATI KFI_16);
- Nemzeti versenyképességi és kiválósági program (NVKP_16);

A nemzetközi együttműködésben megvalósuló innováció támogatása körében

- A KFI tv. 13. § (2) bekezdése szerint nyújtott támogatás ED_13 (pl. ÉMI Építéstudományi Minőségellenőrző Innovációs Nonprofit Kft.)

- EIT KIC társulásokban történő magyar részvétel és partneri közreműködés támogatása (EITKIC_12);
- Nemzetközi együttműködéssel megvalósuló alap és ipari kutatási, valamint Infokommunikációs technológiai fejlesztési projektek támogatása a közép-magyarországi régióban (KTIA_AIK_12);
- Európai Unió 7. Kutatási-, technológiafejlesztési és demonstrációs keretprogramjában (FP7) és egyéb közös EU-s kezdeményezésekben való magyar részvétel támogatása (EU_KP_12; EU_KP_16);
- EURÉKA Programban való magyar részvétel támogatása (EUREKA_15; EUREKA_16);
- Az EU 7. keretprogramba és egyéb közös EU-s kezdeményezésekbe való bekapcsolódás támogatása (NEMZ_12)
- Közös EU-s kezdeményezésekbe való bekapcsolódás támogatása (ALL, ECSEL, EUROSTARS alprogramokkal) (NEMZ_15; NEMZ_16)
- Horizont 2020 KKV fejlesztési eszköz rásegítő pályázat (KKV_15);
- Kétoldalú Tudományos és Technológiai (TÉT) együttműködés támogatása (TÉT_10-TÉT_16);
- Magyar-indiai K+F+I együttműködési Programban való magyar részvétel támogatása (TÉT_13_DST);
- Magyar-indiai ipari kutatás-fejlesztési együttműködési pályázat (TÉT_15_IN);
- Magyar-Izraeli ipari kutatás-fejlesztési co-funding együttműködési pályázat (TÉT_15_IL).
- Magyar-kínai ipari kutatás-fejlesztési együttműködési pályázat (TÉT_16_CN)
- Bilaterális tudományos együttműködések, nemzetközi együttműködésben megvalósuló kutatási témapályázatok (NN 2011/1, 2011/2, 2012/1, 2012/2, 2013/1, 2013/2, 2014/1, 2014/2, 2015/1, 2015/2; ANN 2012/1, 2013/2, 2014/1, 2015/2, 2016/1, 2016/2; SNN 2014/2, 2015/1, 2015/2, 2016/1; FNN 2012/1; KNN 2016/1);
- Az Európai Kutatási Tanács (ERC) kutatók számára meghirdetett pályázataihoz kapcsolódó hazai támogatások (ERC_HU_15);
- Pályázat az Európai Kutatási Tanács (ERC) által támogatott kutatócsoportnál történő tapasztalat szerzésre (ERC_16_MOBIL);

Az alapkutatási pályázatok körében

- Kutatási témapályázatok (K, NF, NK vagy K+ 2010/1, 2011/1, 2012/1, 2013/1, 2014/1, 2015/1; K_16; PUB 2015/1);
- Posztdoktori pályázatok (PD_1, PD_2 és PD_3 2010/1, 2011/1, 2012/1, 2013/1, 2014/1, 2015/1; PD_16);

Előző években meghirdetett, a 2017. évben is nyitott pályázati felhívások

A hazai innováció támogatása keretében

- Nemzetközi Agykutatási Program Támogatása (KTIA_NAP_13)
- Szellemi alkotások hazai és nemzetközi szellemi tulajdon-védelmét szolgáló tevékenységek támogatása az alkotások hasznosulásának előmozdítása érdekében (IPARJOG_15)
- Innovációs ökoszisztéma (Start-up) (ÖKO_16);
- Vállalatok KFI tevékenységének támogatása – (VÁLLALATI KFI_16);

A nemzetközi együttműködésben megvalósuló innováció támogatása körében

- Horizont 2020 KKV fejlesztési eszköz rásegítő pályázat (KKV_15);
- Közös EU-s kezdeményezésekbe való bekapcsolódás támogatása (NEMZ_16); (ALL, ECSEL, EUROSTARS alprogramokkal);
- EURÉKA programban való magyar részvétel támogatása (EURÉKA_16)

- Közös EU-s kezdeményezésekbe való bekapcsolódás támogatása (NEMZ_16); (ALL, ECSEL, EUROSTARS alprogramokkal)
- Pályázati felhívás az Európai Unió Horizont 2020 programjában, valamint egyéb közös EU-s és regionális programokban való magyar részvétel ösztönzésre (EU_KP_16)
- Az Európai Kutatási Tanács (ERC) kutatók számára meghirdetett pályázataihoz kapcsolódó hazai támogatások (ERC_HU_15);
- Pályázat az Európai Kutatási Tanács (ERC) által támogatott kutatócsoportnál történő tapasztalatszerzésre (ERC_16_MOBIL);
- Magyar-iráni nemzetközi együttműködésben megvalósuló kutatási témapályázatok (INN_16);
- Magyar-thai nemzetközi együttműködésben megvalósuló kutatási témapályázatok (TNN_16)

Az NKFI Alap 2017. évi programstratégiája alapján a 2017. évben meghirdetett új pályázati kiírások:

A hazai innováció támogatása keretében

- Hazai vállalkozások exportorientációjú K+F tevékenységének támogatása (EXPORT_17);
- Nemzeti kiválósági program (NKP_17);
- Versenyképességi és kiválósági együttműködések (VKE_17);
- Posztdoktori kiválósági program (PD_17).

A nemzetközi együttműködésben megvalósuló innováció támogatása körében

- Az Egyesült Királyságban egyetemi tanulmányokat folytató magyar hallgatók hazai nyári gyakorlatának támogatása (UK_GYAK_17) - (2017.03.13.);
- Az Egyesült Királyságban egyetemi tanulmányokat folytató magyar hallgatók hazai nyári gyakorlatának támogatása (2018-2.1.1-UK_GYAK) - (2017.12.13.);
- Magyar-kínai ipari kutatás-fejlesztési együttműködési pályázat (TÉT_17_CN);
- Magyar-indiai ipari kutatás-fejlesztési együttműködési pályázat (TÉT_17_IN);
- Magyar-orosz ipari kutatás-fejlesztési együttműködési pályázat (TÉT_17_RU);
- Magyar-izraeli ipari kutatás-fejlesztési együttműködési pályázat (TÉT_17_IL);
- Magyar-vietnami ipari kutatás-fejlesztési együttműködési pályázat (TÉT_17_VN);
- Kétoldalú tudományos és technológiai (TÉT) együttműködés támogatása, a magyar-francia relációban (TÉT_17_FR);
- Kétoldalú tudományos és technológiai (TÉT) együttműködés támogatása, a magyar-osztrák relációban (TÉT_17_AT);
- A Török Tudományos és Technológiai Kutatási Tanács (TÜBITAK) és az NKFI Hivatal által meghirdetett kétoldalú együttműködési pályázat
- Nemzetközi együttműködésben megvalósuló kutatási témapályázatok (NN_17);
- Magyar-osztrák nemzetközi együttműködésben megvalósuló kutatási témapályázatok (ANN_17);
- Magyar-szlovén nemzetközi együttműködésben megvalósuló kutatási témapályázatok (SNN_17).

Az alapkutatási pályázatok támogatása keretében

- Kutatási témapályázat (K_17);
- Fiatal kutató által kezdeményezett kutatási témapályázat (FK_17);
- Jelentős nemzetközi hatású, kiemelkedő eredményeket elért kutatócsoportok támogatására kiírt pályázat (KH_17);
- Élvonal – Kutatási Kiválósági Program pályázat (KKP_17).

Helyszíni ellenőrzési tevékenység

Az NKFI Hivatal 2017. évben 84 projekt, ezen belül 199 támogatott szervezet ellenőrzését végezte el, amelynek eredményeként 27 projekt esetében 84,9 millió forint visszafizetési kötelezettség megállapítására került sor.

A soron kívüli ellenőrzések indoklását többek között az elszámolások során felmerülő valótlan vagy hamis adatszolgáltatás gyanúja, hiányos adatszolgáltatás, a kért szerződésmódosítási kérelem indokainak ellenőrzése, a beszámoló alapján nem egyértelmű költségek ellenőrzése, illetve a bírálatok alapján csak a helyszínen bemutatható K+F eredmények vizsgálata jelentette.

A visszafizetési kötelezettségek megállapítását elsősorban a nem elszámolható-, vagy nem megfelelő mértékben elszámolt költségek, a számlák kifizetését igazoló háttérdokumentumok jelentős hiányosságai, továbbá a költségeknek igazoltan nem a támogatási cél érdekében történő felhasználása eredményezte.

millió forintban, egy tizedessel

Ellenőrzés típusa	Ellenőrzött projektek száma	Ellenőrzött szervezetek száma	Ellenőrzött projektek összköltsége	Ellenőrzés alá vont kedvezményezettek részére megítélt támogatás	Szabálytalan felhasználással érintett projektek száma	Megállapított visszafizetési kötelezettségek összege
Terv szerinti ellenőrzések	68	177	83 748,3	57 726,6	21	57,1
Soron kívüli ellenőrzések	16	22	4 465,2	2 480,4	6	27,8
Összesen	84	199	88 213,5	60 207,0	27	84,9

Az éves terv keretében ellenőrizendő projektek kiválasztása kockázatelemzés alapján történt. A kiválasztás során fontos szempont volt a projekt összköltsége, a támogatás mértéke és a projekt aktuális helyzete (finanszírozás, műszaki előrehaladottság, jelentős időbeni lemaradás, elszámolatlan előleg stb.).

II. Az NKFI Alap 2017. évi vagyoni helyzetének alakulása

II. 1. Eszközök

A Magyar Államkincstárnál (a továbbiakban: Kincstár) vezetett Előirányzat-felhasználási keret-számla 2017. december 31-i záró egyenlege 166.930,7 millió forint. Az Európai Unió programok célelszámolási forintszámla 2017. december 31-i záró egyenlege 101,2 millió forint, a Kincstárban vezetett forintszámlák együttes egyenlege 167.031,9 millió forint. Az NKFI Alap számláinak egyenlege az alábbi jogcímeneken keletkezett:

Az NKFI Alap pénzeszköz állománya

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	Összeg
Nyitó egyenleg 2017. 01. 01-jén	173 121,2
Kiadási megtakarítás	7 279,8
Előírt egyenlegtartási kötelezettség	3 986,0
Bevételi lemaradás	- 12,6
Maradvány felhasználás	- 17 342,5
Záró egyenleg 2017. 12. 31-én	167 031,9

A követelések 2017. évi alakulása

A követelések között kerül kimutatásra a támogatási szerződések felmondása, a szerződésektől való elállások esetén előírt követelések, a szabálytalan támogatás-felhasználás miatt előírt követelések összege, valamint a követelések kamatai is.

Az NKFI Alap elismert követelésállománya 3 680,3 millió forint. A követelések értékvesztése 1 072,3 millió forint, a követelések könyvszerinti értéke 2 608,0 millió forint.

A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 2016. évi változásai miatt a követelések között nem kerül kimutatásra a kamat, így a mérleg szerinti érték csak tőketartozást tartalmaz.

Az NKFI Alap el nem ismert követelésállománya 1 590,7 millió forint, a követelések meg nem fizetett, vagy vitatott kamatállománya 1 631,8 millió forint.

Követelések kezelése

Az NKFI Hivatal, mint alapkezelő költségvetési szerv jogi képviselőjét – néhány kivételtől eltekintve – a 2017. évben is a KML Ügyvédi Iroda látta el az NKFI Alap javára fennálló követelések peres és nemperes eljárásokban való érvényesítése esetében.

Polgári peres eljárás 6 kedvezményezettrel szemben folyt, amelyek közül egy eljárás zárult le jogerősen az év folyamán. Polgári nemperes eljárások keretében 25 végrehajtási, 9 felszámolási és 3 kényszertrélési eljárás zajlott. Az NKFI Hivatal vagy jogelődjei feljelentésére vagy sértettként való fellépésével 5 büntető eljárás volt folyamatban.

A polgári peres eljárások nagy részben a kedvezményezettek szerződésszegéséből következően a támogató támogatási szerződéstől való elállásán alapulnak. A peres eljárások döntő többségében az NKFI Hivatal felperesként lépett fel, két peres eljárásnak alperesi pozícióban alanya a hivatal, (késedelmi kamat megfizetése iránti per, valamint elállás jogellenességének megállapítása iránti per, amely esetben viszont-keresetben kérte a hivatal a már kifizetett támogatási összeg és járulékai megfizetését).

A végrehajtási eljárások többsége természetes személyek ellen folyik (természetes személy kedvezményezettek, betéti társaságok beltágjai, dologi adós magánszemélyek). Ezen eljárásokból nem várható jelentősebb megtérülés: sok esetben nincs az adósnak fellelhető vagyona, ennek következtében az eljárás szünetel. Sikerre vezethet egy-egy ingatlan árverése, továbbá a munkabérből (nyugdíjból) történő letiltás. Ez utóbbi esetben azonban csupán alacsonyabb összegű és hosszabb futamidejű megtérülésre lehet számítani.

Az NKFI Hivatal – az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 53/A. § (3) bekezdése alapján – jelenleg egy kedvezményezett visszafizetési kötelezettségének érvényesítése ügyében élt megkereséssel a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) irányába. 2017-től a NAV ezen adók módjára történő behajtás iránt előterjesztett megkereséseket kizárólag elektronikus formában fogadja, amelynek technikai feltételeinek kialakítása hosszabb időt vett igénybe, így a NAV közreműködésével megvalósuló végrehajtási eljárások megindítása 2018-ban várható.

A kedvezményezett gazdasági társaságok esetében megindított felszámolási eljárásokban az NKFI Hivatal – NKFI Alapot érintő – követeléseit hitelezői igényként bejelentette a hivatal. A folyamatban lévő felszámolási eljárások rendszerint elhúzódnak, folyamatban vannak 15-20 éves ügyek is. Gyakori a felszámolási eljárások egyszerűsített módon történő lefolytatása, ezen esetekben az adósnak nincs fellelhető vagyona, így megtérülés sincs.

A nem egyszerűsített módon zajló felszámolási eljárások során szintén gyakran előfordul, hogy az eljárás befejezésekor a felszámolási költségekre sem áll rendelkezésre elegendő fedezet. Megállapítható tehát, hogy a hitelezői igényként bejelentett követelések megtérülése elenyésző. Indokolt esetben (vagyon nélküli vagy minimális vagyonnal rendelkező felszámolás alatt álló cégek esetében) a felszámolótól behajthatatlansági nyilatkozatot kért az NKFI Hivatal az eljárás költségeinek csökkentése érdekében.

2017-ben 31 db követelés került kivezetésre az NKFI Alap követelés állományából 893,6 millió forint Ft összegben behajthatatlanság okán a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 3. § (4) bekezdés 10. pontja, valamint az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I. 11.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés 1.c) pontja alapján.

II. 2. Források

Kötelezettség jellegű sajátos elszámolások

A Kincstár által vezetett Európai Uniós programok célelszámolási forintszámla 2017. december 31. napján lévő egyenlege 101,2 millió forint.

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	Összeg
Nyitó egyenleg 2016. 01. 01-jén	113,8
Jóváírás	103,1
Terhelés	115,7
Záró egyenleg 2016. 12. 31-én	101,2

A Nemzetközi támogatási programok pénzeszközeit az NKFI Alap célelszámolási forintszámláján lévő, előfinanszírozásként átutalt összeget, a 101,2 millió forintot a végleges felhasználásig – a kedvezményezettek számára történő kifizetésig – ezen a számlán tartjuk.

III. Az NKFI Alap bevételei

A Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2016. évi XC törvény (a továbbiakban: 2017. évi költségvetési törvény) 1. számú mellékletében közzétett címrendben a LXII. fejezet NKFI Alap megállapított bevételi főösszege 82 901,0 millió forint. A teljesítés mértéke 77 219,6 millió forint, mely az eredeti előirányzathoz viszonyítva 93,1 %-os teljesítést jelent. Az előző évi

költségvetési maradvány igénybevétel 17 342,5 millió forint volt. A bevételek az alábbi címen keletkeztek:

millió forintban, egy tizedessel

Cím szám	Megnevezés	Törvényi előirányzat	Módosított előirányzat	Teljesítés	Teljesítés %-ban
19	Innovációs járulék	74 000,0	67 642,3	67 642,3	100
20	Egyéb bevétel	1 215,0	1 891,3	1 891,3	100
23	Költségvetési támogatás	7 686,0	7 686,0	7 686,0	100
	Költségvetési bevétel:	82 901,0	77 219,6	77 219,6	100
51	Pénzforgalom nélküli bevétel		17 342,5	17 342,5	100
	Bevétel összesen:	82 901,0	94 562,1	94 562,1	100

19. cím Innovációs járulék

Az innovációs járulék fizetésére kötelezett belföldi székhelyű vállalkozások járulékfizetési teljesítése alapján a NAV az NKFI Alap számlájára összesen 67 642,3 millió forint innovációs járulékot utalt át. Az eredeti előirányzatot 6357,7 millió forinttal csökkenteni kellett a bevételi elmaradás miatt.

Az innovációs járulék 2014-2017. évi előirányzati- és teljesítési adatainak alakulása

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	2014	2015	2016	2017
Eredeti előirányzat	55 575,0	69 100,0	70 600,0	74 000,0
Teljesítés	68 902,6	65 780,5	65 596,9	67 642,3
Többletbevétel	13 327,6	0	0	0
Teljesítés %-ban	123,9	95,2	92,9	91,4

Az innovációs járulék bevétel 2014 óta nem éri el a tervezett előirányzatot, viszont a 2017. évben a tényleges bevétel 2045,4 millió forinttal (3,12 %-kal) haladta meg az előző évit.

Az innovációs járulék *mértéke* 2006. óta nem változott, a fizetésre kötelezettek az iparüzési adóalap 0,3 %-át fizetik meg a NAV részére. Mentességet élveznek a járulékfizetési kötelezettség alól pl. a mikro-, vagy kisvállalkozások, külföldi székhelyű gazdálkodó, az egyéni cég, az ügyvédi iroda, az egyházi jogi személy, az egyesület, a költségvetési intézmény, a közhasznú nonprofit gazdasági társaság, a járulékfizetésre kötelezett, de felszámolási vagy kényszertörlési eljárás alatt álló gazdasági társaság.

Az innovációs járulék fizetését is szabályozó – 2015. január 01-től hatályos – KFI tv-ben a korábbi szabályozáshoz képest a *járulékfizetésre kötelezett alanyok köre* azonban változott, a vállalkozás méretének meghatározásánál a törvény már nem veszi figyelembe a kapcsolt vállalkozásokat. Ez okból azon társaságok, amelyek a kapcsolt vállalkozás nélkül mikro- vagy kisvállalkozásnak minősülnek, 2015. évtől már nem kötelezettek innovációs járulék fizetésére.

20. cím Egyéb bevételek

Az egyéb bevételek eredeti előirányzata 1215,0 millió forint volt, a módosított előirányzata, egyezően a teljesítési adatokkal 1.891,3 millió forint, amelynek teljesülése az alábbi jogcímenen történt:

- az NKFI Hivatalnak – mint az NKFI Alapért felelős szervnek – a 2016. évben az NKFI Alapból átutalt alapkezelői díjából az elszámolás után fennmaradt összeg visszautalása 973,5 millió forint,
- az NKFI Alapból finanszírozandó KFI támogatások fel nem használt összege és a szabálytalan felhasználása miatti visszafizetések összege 917,8 millió forint.

23. cím Költségvetési támogatás

A Költségvetési támogatás címen a 2017. évi költségvetési törvény az állami támogatás összegét 7686,0 millió forintban határozta meg, amely 100 %-ban teljesült.

IV. Az NKFI Alap kiadásainak teljesítése kiadásainak teljesítése:

Az NKFI Alap az eredeti kiadási főösszege 78 915,0 millió forint, a teljesítése 83 296,3 millió forint lett.

A z államháztartásért felelős miniszter hozzájárulása alapján, az NKFI Alap felett rendelkező elnök jóváhagyta az NKFI Alap maradványából 17 342,5 millió forint igénybevételét a 2017. évi kiadási előirányzatok megemelésével.

2017. évben 26 alkalommal került sor előirányzat-módosításra: Az NKFI Alap 2016. évi kötelezettségvállalással terhelt maradványának igénybevétele miatt 5 alkalommal, szabad maradvány terhére 2 esetben történt előirányzat-módosítás. Az Alap célelszámolási számlájára 2 alkalommal érkezett bevétel, mely a nemzetközi együttműködésben megvalósuló innováció támogatása cím kiadási előirányzatai növelésére szolgált. Az NKFI Hivatal által visszautalt alapkezelési díj a bevételi és a kiadási előirányzatok egyidejű növelését biztosította. 10 alkalommal történt a kiemelt kiadási előirányzatokon belüli előirányzat-módosítás, 2 alkalommal volt címek közötti kiadási előirányzat-módosítás, a 2. cím kiemelt kiadási előirányzatainak keletkezett megtakarítással. 2 esetben történt a bevételi előirányzatok teljesítéséhez igazodó rendezés. Bevételi lemaradás miatt kétszer csökkentettük a bevételi, s ezzel együtt kiadási előirányzatokat.

2017. évi kiadások teljesítése 2017. december 31-ig az NKFI Alap kiadási előirányzatai összesen 83 296,3 millió forint összegben teljesültek.

A költségvetési év módosított kiadási előirányzata, valamint a kiadási előirányzat teljesítésének adatai alapján az NKFI Alap kiadási megtakarítása 7279,8 millió forint, amely 100%-ban kötelezettségvállalással terhelt maradvány. Az NKFI Alap 2016. évi beszámolójában 173 007,4 millió forint a 2016. december 31-én kimutatott költségvetési maradvány, amely az előírások szerint 2017-ben követelésként és teljesítésként is kimutatásra került. A Pénzforgalom nélküli bevétel módosított előirányzata 17 342,5 millió forint volt, ebből szabad maradványként 7209,4 millió forint, kötelezettségvállalással terhelt maradványként 10 133,1 millió forint került előirányzatosításra. Az NKFI Alap 2017. december 31-én fennálló, előző évekből származó és a tárgyévi maradvány összege összesen 166 930,7 millió forint. Ebből 7279,8 millió forint a kötelezettségvállalással terhelt és 159 650,9 millió forint a szabad maradvány.

A kiadások jogcímenkénti alakulását az alábbi táblázat tartalmazza:

millió forintban, egy tizedessel

Cím szám	Megnevezés	Törvényi előirányzat	Módosított előirányzat	Teljesítés	Teljesítés %-a
1	Hazai innováció támogatása	46 164,0	56 764,5	52 956,8	93
2	A nemzetközi együttműködésben megvalósuló innováció támogatása	4 950,0	4 057,5	3 412,5	84
3	Befizetés a központi költségvetésbe	17 000,0	17 000,0	17 000,0	100
4	Alapkezelőnek átadott pénzeszköz	2 751,0	2 751,0	2 751,0	100
6	Kutatási témapályázatok támogatása	8 050,0	10 003,1	7 176,0	72
Kiadás összesen:		78 915,0	90 576,1	83 296,3	92

A kiadási előirányzat teljesítésének költségvetési számvitel szerinti megoszlása a következő:

Költségvetési számvitel szerint kiadási előirányzatok	Kiadások (millió forint)	Megoszlás (%)
Működési célú támogatások teljesítése (ÁH-n belül)	23 895,0	28,7
Működési célú pénzeszköz átadások (ÁH-n kívül)	30 539,9	36,7
Felhalmozási célú támogatások teljesítése (ÁH-n belül)	6 436,9	7,7
Felhalmozási célú pénzeszköz átadások (ÁH-n belül)	4 933,4	5,9
Nemzetközi kötelezettségek	491,1	0,6
Befizetés a központi költségvetésbe	17 000,0	20,4
Kiadás összesen:	83 296,3	100

1. cím Hazai innováció támogatása

A teljesített kiadások programonként

millió forintban, egy tizedessel

Program neve	Kifizetés
AGR_PIAK_13	930,8
ED	6 850,6
EITKIC_12	7,4
ERNYO	1 504,8
EXP_17	1 836,9
FIEK_16	1 187,9
IPARJOG_15	43,8
KH_17	552,3
KFI_16	19 835,1

KMR_12	152,3
KTIA_AIK_12	58,7
KTIA_NAP_13	2 230,6
NKFP_06	6,5
NKP_17	3 732,3
NVKP_16	309,3
ÖKO_16	429,4
PIAC_13	1 049,0
START_UP_13	537,3
TECH	27,4
VKSZ	3 432,6
VKE_17	7 238,5
PD 15	433,3
PD 16	169,4
PD 17	400,6
Hazai innováció támogatása összesen:	52 956,8

2. cím A nemzetközi együttműködésben megvalósuló innováció támogatása

A teljesített kiadások programonként

millió forintban, egy tizedessel

Program neve	Kifizetés
AAL_08	78,5
Nemzetközi szervezeti tagságok díjai (XFEL, ESS)	491,1
ED	503,7
ERANET_HU_09	7,1
EU_BONUS_12	19,8
EU_KP_16	19,9
EUREKA	233,8
KKV_15	34,8
NEMZ_12	109,7
NEMZ_15	436,3
NEMZ_16	126,6
TÉT	532,0
ANN 2015	10,0
ANN 2016	31,5
ANN 2017	11,8
ERC_HU_15	120,0
ERC_16_M	12,1
INN_16	46,9
KNN_16	23,6
NN 2014	18,1
NN 2015	162,2
NN 2017	170,6
SNN 2014	10,6
SNN 2015	73,8
SNN 2017	128,0
A nemzetközi együttműködésben megvalósuló innováció támogatása összesen:	3 412,5

3. cím Befizetés a központi költségvetésbe

Az NKFI Alap 17 000,0 millió forint befizetést teljesített a tudás-intenzív, nagy hozzáadott értéket teremtő és nemzetgazdasági növekedést ösztönző kutatásfejlesztési tevékenységek finanszírozásának elősegítése érdekében.

4. cím Alapkezelőnek átadott pénzeszköz

Az NKFI Alap kezelésével összefüggő kiadások fedezetül szolgáló összeget a KFI tv. 14. §-a alapján a mindenkor hatályos, Magyarország központi költségvetéséről szóló törvény határozza meg. A 2017. évben működésre jóváhagyott éves kiadási összeg a 4. Alapkezelőnek átadott pénzeszköz címen 2751,0 millió forint volt, amely a törvényi (eredeti) kiadási főösszeg 3,49%-a, így a KFI tv.-ben meghatározott 4,5 %-os mértéket nem lépte túl. Ez a cím az NKFI Alap kezelésének személyi és tárgyi feltételeivel, működtetésével, felhasználásával, a pályázatok megismertetésével és értékelésével, a támogatási szerződések előkészítésével és megkötésével, valamint ellenőrzésekkel és értékelésekkel kapcsolatos költségeket tartalmazza. Az NKFI Hivatal az NKFI Alap kezelésére kapott összegből a fel nem használt részt visszautalta.

6. cím Kutatási témapályázatok

A teljesített kiadások programonként

millió forintban, egy tizedessel

Program neve	Kifizetés
FK_17	905,2
Kutatási K_17	1 853,2
Kutatási K_16	170,2
Kutatási K_15	1 356,1
K_2014/1	1 164,8
K_2013/1	928,0
K_2012/1	71,3
K_2011/1	14,4
PD_2014/1	179,9
PD_2013/1	48,8
PD_2012/1	3,4
PD_2011/1	3,0
NN 2014	214,4
NN 2013	80,0
NF 2012	39,4
NK 2012	50,9
ANN 2014	39,4
ANN 2013	31,0
FNN 2012	11,0
PUB 2017	2,6
PUB 2015	3,7
PUB 2014	1,6
SNN 2014	3,7
Kutatási témapályázatok összesen:	7 176,0

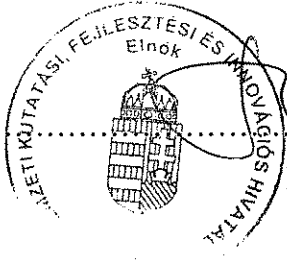
V. A teljesített költségvetési bevételek és költségvetési kiadások számszaki bemutatása:

Az NKFI Alap költségvetési kiadásai 83 296,3 millió forint, költségvetési bevételei 77 219,6 millió forint összegben teljesültek, s összességében biztosították a 2017. évi működés költségvetési feltételeit.

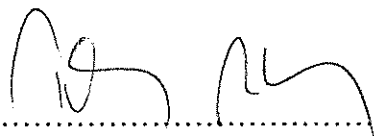
millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	2017. évi költségvetési kiadások	2017. évi költségvetési bevételek
Hazai innováció támogatása	52 956,8	
A nemzetközi együttműködésben megvalósuló innováció támogatása	3 412,5	
Befizetés a központi költségvetésbe	17 000,0	
Alapkezelőnek átadott pénzeszköz	2751,0	
Kutatási témapályázatok támogatása	7176,0	
Innovációs járulék		67 642,3
Egyéb bevételek		1891,3
Költségvetési támogatás		7686,0
Összesen:	83 296,3	77 219,6

Budapest, 2018. 08. 14.”

.....
Dr. Birkner Zoltán
elnök

P.H.

.....
Dr. Puskás Attila
gazdasági vezető